

Norges
Skiforbund

Skitinget

Vedlegg 3

Rapport fra Etisk komite

BODØ

2024

Redegjørelse fra Etisk komite i NSF

Komiteen ble valgt på tinget i juni 2022 og har hatt følgende medlemmer:

Hege Mortensen, leder
Fredrik Hald
Fridtjof Rannem
Siv Jørgensen, varamedlem

1) Komiteen mandat er:

«Etisk komite avgir rådgivende uttalelser om etiske problemstillinger som er relevant for Skiforbundet, som forelegges den av skistyret, medlemsklubber, etikkombud eller andre. Etisk komite kan også ta opp saker på eget initiativ.

Komiteen skal - når den blir forelagt en sak - snarest mulig komme sammen og diskutere saken. Dersom saken gjelder et varsel, skal komiteen komme sammen innen 14 dager, med mindre saken er av en slik art at det er ubetenkelig at fristen oversittes. Komiteen skal innhente de opplysninger som er nødvendig for opplysning av saken. Komiteen skal uten ugrunnet opphold gi tilbakemelding.

Komiteen skal være et rådgivende organ. Komiteen skal i konkrete saker gi råd til den eller de som har brakt saken inn om hvordan saken bør behandles videre. Dersom komiteen i en konkret sak vurderer at det foreligger brudd på idrettens regelverk, herunder de etiske retningslinjene, skal komiteen sende saken til etikkombudet i den kretsen saken hører hjemme. Etikkombudet skal umiddelbart sende saken videre til Lov- og påtaleutvalget, som skal behandle saken videre i tråd med de regler som gjelder. Dersom komiteen vurderer at det ikke foreligger brudd på idrettens regelverk, skal Lov- og påtaleutvalget orienteres om saken.

Dersom en varsler ønsker å være anonym, skal komiteen sørge for at anonymiteten sikres.»

2) Komiteens arbeid i tingperioden

Komiteen har hatt 10 teamsmøter og ett fysisk møte i løpet av tingperioden. I tillegg har komiteens arbeid skjedd via telefon og mailutveksling.

Komiteemedlemmene har ulik yrkeserfaring og har også ulik tilknytning til NSF. Det at komiteen er bredt sammensatt har gjort at vi har hatt gode og konstruktive diskusjoner om vanskelige spørsmål. Vi har ved flere anledninger opplevd at ulik bakgrunn gjør at hvert enkelt medlem tilfører vanskelige problemstillinger nyttige og gode refleksjoner.

NIFs digitale varslingsystem er tatt i bruk i tingperioden. Komiteens erfaring er at varslingsystemet er et godt støtteverktøy for behandlingen av varsler. I tingperioden har komiteen også fått god bistand av NSFs administrasjon. Det har vært uvurderlig for komiteens arbeid.

Komiteen har mottatt 9 varsler i løpet av tingperioden, hvilket er et lavere antall varsler enn forrige tingperiode. Varslene har vært knyttet til ulike problemstillinger som rasisme, forholdet mellom utøvere, forholdet mellom utøver og støtteapparat, markedsavtaler og organisasjonens forhold til media.

Av disse er ett av varslene knyttet til tillitsvalgt hvor komiteen besluttet å sende saken til LPU for eventuell videre behandling. De øvrige varslene er avsluttet med en rådgivende uttalelse til partene uten oppfølging i form av oversendelse til LPU for vurdering av hvorvidt idrettens sanksjonsbestemmelser kan komme til anendelse.

Komiteen har av eget tiltak diskutert skiidrettens utfordringer knyttet til spiseforstyrrelser, diskriminering, habilitet, forholdet til media, herunder lekkasjer og uttalelser til media, og lojalitet/illojalitet knyttet til organisasjonen.

3) Oppsummering

Også den andre tingperioden til Etisk komite har gitt komiteen mange og varierte problemstillinger til behandling. Redegjørelsen over viser at komiteen har en viktig funksjon.

Komiteens mandat er vidt formulert. Det sikrer at NSF fanger opp uønskede hendelser som organisasjonen selv ikke er kjent med. Det er bra og viktig. I forrige redegjørelse til Skitinget varslet komiteen at det var naturlig å bruke tingperioden 2022 -2024 til å vurdere komiteens mandat. Det har komiteen gjort, og det er fremsatt et forslag til endret mandat. Forslaget bygger på de siste 3 års erfaring fra arbeidet i komiteen.

I forrige redegjørelse oppfordret Etisk komite Skistyret og NSF's øvrige organer til å innhente rådgivende uttalelser fra komiteen. Begrunnelsen for anbefalingen var at et uavhengig tinglyt organ, som Etisk komite er, kan gi nyttige perspektiv på vanskelige problemstillinger. Vi mener at Etisk komite gjennom sitt arbeid kan bidra til å sikre at beslutningene i organisasjonen blir bredere belyst og at vårt arbeid dermed vil gi et bedre beslutningsgrunnlag for de beslutninger som skal treffes.

Vi konstaterer at administrasjonen har fulgt vår oppfordring om å benytte seg av vår kompetanse og erfaring, men at Skistyret fremdeles ikke har bedt om vår rådgivende uttalelse i noen saker. Det er et tankekors at Skistyret, som har hatt mange muligheter til å bruke vår kompetanse også denne tingperioden, ikke har funnet grunn til å gjøre det.

Dersom Etisk komite skal fylle sin funksjon, og ikke bare være et organ det vises til i festtaler, må Skistyret og øvrige organer innhente komiteens rådgivende uttalelser i saker hvor det er naturlig. Dette er bakgrunnen og årsaken til noen av presiseringene som er foreslått i komiteens mandat.

Vedlegg: Uttalelse av 2.2.2024 knyttet til utøver/tillitsvalgt/ansattes bruk av media

Uttalelse av 18.3.2024 knyttet til NSF's markeds- og samarbeidsavtale med NAMMO

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Mortensen, Hege

Underskriver

På vegne av: Leder av Etisk komite

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-3203614

IP: 213.52.xxx.xxx

2024-05-10 08:16:20 UTC

Hald, Fredrik

Underskriver

På vegne av: medlem av Etisk komite NSF

Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-3820769

IP: 77.95.xxx.xxx

2024-05-10 10:54:10 UTC

Rannem, Fridtjof

Underskriver

På vegne av: medlem av Etisk komite NSF

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-14907

IP: 91.112.xxx.xxx

2024-05-10 14:08:19 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Behandling av varsel knyttet til utøver/tillitsvalgt/ansatts bruk av media

Til: Styret i Norges Skiforbund, generalsekretær Arne Baumann
Lov- og påtaleutvalget ved Andreas Ekker

Dato: 2.2.2024

Etisk komite: Hege Mortensen, Fredrik Hald, Fridtjof Rannem og Siv Jørgensen

1 INNLEDNING

I januar 2024 mottok Etisk komite varsel fra en som ønsker å være anonym. Varselet er knyttet til at en utøver/tillitsvalgt/ansatt i NSF har lekket intern informasjon til media i en konkret sak. For å ivareta varslers rett til å være anonym kan ikke den aktuelle uttalelsen gjengis, og Etisk komite kan av den grunn heller ikke forelegge varselet til den omvarslede.

Varslers bekymring er imidlertid en aktuell problemstilling.

Etisk komite har derfor valgt å behandle varselet på generelt nivå. Dersom Lov- og påtaleutvalget finner grunn til å ettergå den aktuelle hendelsen, kan leder av komiteen henvende seg til leder av Etisk komite slik at det kan gjøres en vurdering av om det er aktuelt å følge opp denne konkrete saken ytterligere.

2 OM ETISK KOMITÉ

Etisk komité er et tingvalgt organ, bestående av frivillige tillitsvalgte, som ble oppnevnt første gang på skitinget i 2021. Komiteens mandat er:

«Etisk komité avgir rådgivende uttalelser om etiske problemstillinger som er relevant for Skiforbundet, som forelegges den av skistyret, medlemsklubber, eller som meldes direkte til komiteen av medlemmer eller andre. Etisk komité kan også ta opp saker på eget initiativ.

Komiteen skal – når den blir forelagt en sak - snarest mulig komme sammen og diskutere saken. Dersom saken gjelder et varsel, skal komiteen komme sammen innen 7 dager, med mindre saken er av en slik art at det er ubetenkelig at fristen oversittes. Komiteen skal innhente de opplysninger som er nødvendig for opplysning av saken. Komiteen skal uten ugrunnet opphold gi tilbakemelding.

Komitéen skal være et rådgivende organ. Komitéen skal i konkrete saker gi råd til den eller de som har brakt saken inn om hvordan saken bør behandles videre. Dersom komitéen i en konkret sak vurderer at det foreligger brudd på idrettens regelverk, herunder de etiske retningslinjene, skal komitéen sende saken videre til Lov- og påtaleutvalget, som skal behandle saken videre i tråd med de regler som gjelder. Dersom komitéen vurderer at det ikke foreligger brudd på idrettens regelverk, skal Lov- og påtaleutvalget orienteres om saken.

NIF arbeider med utviklingen av et felles varslingsystem for idretten. Skiforbundet vil tilknytte seg systemet når det er ferdig utviklet. Frem til systemet settes i drift opprettes en hensiktsmessig varslingskanal, for eksempel en e-post, som går direkte til og administreres av leder i etisk komite.

Dersom en varsler ønsker å være anonym, skal komitéen sørge for at anonymiteten sikres»

3 BEHANDLING AV VARSELET

Varsling i NSF er hjemlet i NSF's etiske retningslinjer § 13, som har følgende ordlyd:

«En "varsler" er en person som tar opp et kritikkverdig forhold i skiidretten. Et varsel kan også komme fra noen som ikke har et verv, en rolle eller en funksjon i skiidretten.

Å varsle er å si ifra om kritikkverdige forhold som du blir kjent med i skiidretten, og som er eller kan være i strid med lover og regler, eller din oppfatning av hva som er forsvarlig eller etisk akseptabelt.

Ved varsling skal retningslinjene for varsling følges.»

Etter NSF's retningslinjer for varsling vurderer Etisk komité konkret i hvert enkelt tilfelle hvem som skal involveres i den videre behandlingen av varselet.

En varsler har alltid rett til å være anonym dersom varsleren ønsker det. Det er komiteens oppgave å ivareta anonymiteten.

4 VARSELETS INNHOLD OG KOMITEENS BEHANDLING AV DET

I det konkrete varselet er det dokumentert at interne saksdokumenter og samtaler fra interne diskusjoner er lekket til pressen fra utøver/ansatt/tillitsvalgt i NSF. Lekkasjen medførte at en annen utøver/ansatte/tillitsvalgte ble konfrontert med og måtte svare ut forhold i pressen som på det aktuelle tidspunktet var i prosess og ukjent for alle andre enn en liten krets personer.

Basert på fremlagte dokumenter, er det dokumentert at utøver/ansatt/tillitsvalgt har lekket interne dokumenter til pressen i den hensikt å oppnå egen fordel.

Varsler uttaler følgende om den konkrete hendelsen : Jeg mener dette er brudd på taushetsplikt, lojalitetsplikten, etiske regler i arbeidslivet og NSF. Dette er også egnet til å svekke omdømmet til Skiforbundet.

Etisk komites vurdering;

Norges Skiforbund har etiske retningslinjer som så vel utøvere, ansatte som tillitsvalget i NSF er forpliktet til å følge.

For behandlingen av dette varselet er følgende bestemmelser sentrale:

§ 1 Tillit og respekt

Alle med verv, rolle eller funksjon i skiidretten har innflytelse, og har et **personlig ansvar** for å følge de etiske retningslinjene.

Skiforbundet er en barne- og ungdomsorganisasjon, og vi skal ta spesielt hensyn til forvaltningen av de verdier som skapes gjennom barn og ungdom.

§ 2 Personlig og kollegial atferd

Alle skal oppføre seg på en måte som skaper **tillit og respekt utad**, og som **styrker samholdet i skiidretten**. Etisk opptreden i arbeidet betyr ærlighet og rettskaffenhet i samhandling med andre man møter gjennom sin rolle i skiidretten. **Skiidrettens omdømme, herunder hvordan vi oppfattes i media og av det norske folk, er vårt alles ansvar.**

Alle skal opptre med personlig integritet, ærlighet, åpenhet, og uten uredelige hensikter. Alle skal avstå fra handlinger som kan bidra til favorisering, uheldige vennetjenester eller bestikkelser.

§ 3 Habilitet og interessekonflikter

Ingen må delta i behandlingen av en sak, eller ta beslutninger, når det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til vedkommets uavhengighet. Hva gjelder dette vises til NSF's lov § 10.

§ 4 Taushetsplikt og vern av Skiidrettens verdier

Alle har taushetsplikt om konfidensielle ting de får kjennskap til i sitt virke, eller om forhold knyttet til ansatte, medlemmer, forretningsforbindelser m.v. Taushetsplikten gjelder ikke bare utad, men også overfor andre som ikke har tjenstlig behov for de aktuelle opplysningene. Det skal utvises spesiell aktsomhet rundt:

- medlemsdatabase og andre registre
- personlige opplysninger
- avtaler og kontrakter
- sponsoravtaler og opplysninger om ulike typer forretningsforbindelser

Etisk komite konstaterer at det er svært mange eksempler på uttalelser i media gjennom den siste tingperioden som ikke er egnet til å styrke samholdet i skiidretten. Det er grunn til å tro at de mange uttalelsene har svekket skiidrettens omdømme, at tilliten innad i NSF er svekket og at det negative medietrykket er en stor belastning for utøvere, tillitsvalgte og ansatte.

Etisk komite er klar over at ytringsfriheten er godt beskyttet i Norge, men organisasjonsfriheten er tilsvarende godt beskyttet. Det er frivillig å være tillitsvalgt og utøver i Norges Skiforbund. Organisasjonen har derfor relativt stort handlingsrom til å fastsette hvilke regler som gjelder innenfor organisasjonen. Det er fastslått både i de ordinære domstolene og i idrettens eget domsorgan.

Det er ingen tvil om at NSF trenger gode og konstruktive diskusjoner. Det er helt nødvendig for enhver organisasjon. Det er imidlertid forskjell på sunn og god meningsutveksling i de fora hvor de aktuelle diskusjoner bør foregå, og det at noen lekker informasjon til media for å skape et press for å få til en endring man selv ønsker.

Det at man har krav på å bli hørt, betyr ikke at man har krav på å oppnå det resultat man har argumentert for. Dersom man som utøver, tillitsvalgt eller ansatt er hørt, men ikke har fått gjennomslag for sine synspunkter, er man etter de etiske retningslinjene forpliktet til å nøye vurdere om det er til skiidrettens beste at man uttaler seg til media.

Etisk komite finner grunn til å minne om at vi ikke er forpliktet til å svare på alle mediehenveler vi får, og at vi under enhver omstendighet ikke har rett til å ta kontakt med media for å lekke informasjon fra interne dokumenter og/eller bruke media for å argumentere for særrettigheter som kanskje går på bekostning av skifellesskapet.

I en organisasjon som NSF er det mange hensyn som skal ivaretas når avgjørelser skal fattes, og dersom vi skal klare å nå målet om skiglede for alle, må alle tenke helhet fremfor individ og/eller gren. Alle må tenke **VI**. Etisk komite minner også om at mange organisatoriske spørsmål skal avgjøres av NSFs høyeste organ, som er Skitinget. Dersom man mener at det er nødvendig med organisatoriske endringer, vil endringsforslag til skitinget være den riktige fremgangsmåten i mange tilfeller. Uttalelser til VG, Dagbladet eller på Facebook gir ikke organisatoriske endringer.

Etisk komite tar ikke stilling til hvorvidt de mange mediautspillene gjennom den siste tingperioden er et brudd på NIFs lov. Det er Lov- og påtaleutvalget som eventuelt må foreta en slik vurdering.

Etisk komite finner imidlertid grunn til å minne om at også NIFs lov har bestemmelser som **kan** ramme uttalelser i media og i sosiale medier. Den relevante del av § 11-4 (1) bokstav b

rammer den som *“opptrer uredelig eller uhøvisk”*. Bokstav j rammer den som *“på annen måte opptrer slik at det klart kan skade idrettsarbeidet eller idrettens anseelse”*.

Etisk komite oppfordrer alle til å tenke gjennom og utvise varsomhet knyttet til henvendelser til media av negativ eller konfliktskapende karakter.

La oss i stedet vise at vi sammen jobber for **SKIGLEDE FOR ALLE**, og at våre henvendelser til media fremover har det som fokus.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Hege Mortensen

Underskriver

På vegne av: Leder av Etisk komite

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-3203614

IP: 80.86.xxx.xxx

2024-02-02 14:20:14 UTC

Fredrik Hald

Underskriver

På vegne av: medlem av Etisk komite NSF

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-3820769

IP: 62.97.xxx.xxx

2024-02-02 14:50:49 UTC

Fridtjof Rannem

Underskriver

På vegne av: medlem av Etisk komite NSF

Serienummer: UN:NO-9578-5997-4-14907

IP: 89.151.xxx.xxx

2024-02-02 16:30:53 UTC

Siv Lillian Jørgensen

Underskriver

På vegne av: varamedlem til Etisk komite NSF

Serienummer: 9578-5997-4-60456

IP: 193.212.xxx.xxx

2024-02-05 08:34:17 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: SZQDT-VYAF6-PNYUX-EWFD5-NIASM-5LOMQ

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Varsel om brudd på etiske retningslinjer grunnet sponsoravtalen mellom våpenprodusenten Nammo og Norges Skiforbund/Hopplandslaget

Innledning

Siden 2010 har Hopplandslaget hatt våpenprodusenten Nammo som sponsor og teknologisk samarbeidspartner. Vi fremmer dette varselet på bakgrunn av den pågående israelske krigføringen mot palestinerne på Gaza og det faktum at Nammo-produserte våpen brukes av Israel på Gaza. Etter vårt syn er sponsoravtalen mellom Nammo og Hopplandslaget i strid med idrettens etiske retningslinjer, slik disse er beskrevet av Norges Idrettsforbund (NIF), Norges Skiforbund (NSF) og Hopp grenen i NSF.

Undertegnede har sendt to velbegrunnede skriftlige henvendelser til skistyret, hoppkomiteen og markedssjef i hopp der vi ber om et dialogmøte om sponsoravtalen med deltakelse fra BDS-utvalget i Palestinakomiteen. Generalsekretær i Norges Skiforbund har også stått på mottakerlisten. Hittil har ingen av de ansvarlige instansene respondert på innholdet i vår kritikk av sponsoravtalen med Nammo. Markedssjef for Hopp, Arne Åbråten, har avvist vår forespørsel om et dialogmøte med følgende begrunnelse:

“Grunnen til at dere ikke har fått en invitasjon til møte med oss som jobber i hoppadministrasjonen er at beslutninger om NSF's etiske føringer for kommersielle samarbeid ikke ligger på vårt nivå. Rett adresse for deres henvendelse kan være NSF's styre eller NSF's Etiske Komite. Sponsoravtalen dere refererer til er inngått mellom Nammo og Skiforbundet, med markedsrettigheter i grenen Hopp.” (E-post til undertegnede 24.1.2024)

Vi stiller oss undrende til dette svaret fra Arne Åbråten. Åbråten er selv markedssjef for hopp og forsvarte sponsoravtalen på vegne av landslagsledelsen i avisa [Klassekampen 6.12.24](#). **Åbråten viser her tilbake til Nammos egne uttalelser om at deres virksomhet er i tråd med norsk lov, noe som etter vårt syn er irrelevant i denne sammenhengen. Saken dreier seg om brudd på idrettens etiske retningslinjer, ikke norsk lov.** Vår henvendelse gikk dessuten også til Stine Korsen, som er leder i Hoppkomiteen og medlem av NSF's styre, som Åbråten jo viser til som rett adressat. Skipresident Tove Moe Dyrhaug og generalsekretær i NSF Arne Baumann har begge mottatt henvendelsen, men ingen av dem har svart.

Ettersom både landslagsledelsen, hoppkomiteen, skistyret, og generalsekretæren enten forholder seg tause eller velger å fraskrive seg ansvaret for sponsoravtalen med Nammo, ser vi oss nødt til å varsle om det vi mener er kritikkverdige forhold. Varselet gjelder først og fremst innholdet i sponsoravtalen med Nammo, men også håndteringen, eller mangel på sådan fra ovennevnte tillitspersoner og representanter for norsk idrett. Vi har en klar forventning om at varselet håndteres av NSF's Etske Komite i tråd med NSF's egne etiske retningslinjer.

Bakgrunn

Sponsorsamarbeidet mellom Nammo og hopplandslaget ble innledet i 2010. Samarbeidet omfatter også teknologiutvikling innen aerodynamikk og hoppteknikk (Svabø og Versto, *Clas Brede: Hoppsjel*, Fanaticus [2022] s.108). Sponsoravtalen fikk kritikk av blant andre Amnesty International, Changemaker og daværende rektor ved Norges Idrettshøgskole da den ble inngått. Vi siterer her flere uttalelser fra en artikkel i Aftenposten:

“Vi er overrasket, og trodde ikke idretten ville knytte til seg en industri som uansett hvordan man snur og vender på det, dreier seg om å lage produkter som skal drepe mennesker, sier Amnesty Internationals generalsekretær John Peder Egenæs til NRK. – For meg handler det om hvilket omdømme idretten ønsker å ha og hvilket bilde av Norge som skal spres i utlandet. Jeg trodde ikke det var våpenindustrien vi skulle vise frem.

Kirkens Nødhjelps ungdomsorganisasjon Changemaker har tidligere vært sterkt kritisk til Norges våpeneksport, og misliker Skiforbundets avtale.

– Alle vet at Norge er en stor hoppnasjon og en stor fredsnasjon, men vi har jobbet i mange år for å fokusere på at Norge også er en av verdens største våpeneksportører, sier Changemakers leder Markus Nilsen til Aftenposten.

– Ett av Nammos datterselskaper er jo Nammo Talley i USA, som produserer en type våpen som i beste fall er folkerettstviltsomme, som er grusomme og som er blitt brukt i Irak-krigen, understreker Nilsen.

Også Sigmund Loland, rektor ved Norges Idrettshøgskole, professor i etikk og tidligere leder av Idrettens Verdiform, er svært skeptisk:

– Sponsorassosiasjonen er ikke bra. Her er det ikke sammenfall mellom verdier, fastslår han.”

I samme artikkel uttaler daværende generalsekretær i Norges Idrettsforbund Inge Andersen at Skiforbundet og NIFs presidentskap har hatt en grundig gjennomgang av sponsoravtalen, men at han likevel *ikke har kunnskap til å bestride* at Nammo-produserte våpen er blitt brukt i Irak-krigen og av israelske styrker på Gaza. ([Aftenposten, 11.09.2010](#))

I forbindelse med avtaleinngåelsen ble følgende innlegg publisert på Amnesty International sine nettsider. Innlegget er skrevet av generalsekretær John Peder Egenæs:

<https://amnesty.no/sagen-skal-fly-som-et-prosjekt>

I forbindelse med Ski-VM i Lahti 2017 fikk NSF kritikk for Nammo-reklamekampanjen “Sky Is the Limit”. ([Aftenposten, 27.2.2017](#))

Norges største fagforening Fagforbundet har også kritisert sponsoravtalen, med henvisning til at Nammo-produserte våpen brukes av den israelske hæren, i strid med intensjonen i norsk regelverk for våpeneksport. ([Fagbladet, 04.04.2019](#))

Disse tidligere eksemplene på kritikk fra organisasjoner og kompetente enkeltpersoner er etter vårt syn et tydelig signal om at sponsoravtalen med Nammo allerede ved avtaleinngåelsen innebar et “brudd på etiske standarder som har bred oppslutning i samfunnet”, som ifølge NSF sine [etiske retningslinjer for skiidretten](#) er blant de forhold det kan varsles om. Etter vårt syn er det god grunn til å så tvil om Skiforbundets etiske dømmekraft i forbindelse med avtaleinngåelsen. At daværende generalsekretær Inge Andersen innrømmer at han “ikke har kunnskap” om Nammos våpeneksport, forsterker vårt syn om at sponsoravtalen aldri burde vært inngått.

Etter 7.oktober 2023 har idrettssosiolog Gerd von der Lippe kritisert sponsoravtalen i [Klassekampen 23.12.2023](#). Det samme har Palestina-aktivistene Stine L. Jespersen og Ingrid F.O. Moen i [Dagsavisen 28.12.23](#) (vedlegg 1).

Da avtalen mellom NSF og Nammo ble inngått i 2010 var det allment kjent at våpen og våpendeler fra Nammo hadde blitt brukt av israelske styrker på Gaza i 2008/2009, der rundt 1400 palestinere ble drept. NRK avslørte dette i en Brennpunkt-dokumentar i februar 2009:

<https://www.nrk.no/dokumentar/israel-bruker-norske-vapen-1.6467936>

<https://www.nrk.no/dokumentar/slik-avdekket-vi-vapensaken-1.6467990>

I boka *Fredsnasjonens grenseløse våpeneksport* (Aschehoug, 2012) dokumenterer forfatterne Tove Lie og Øystein Mikalsen at den panserbrytende rakettkasteren M72 er blitt brukt av israelske styrker mot palestinere. I boka bekrefter en ung reserveoffiser at ingeniørkorpset til Israeli Defence Force (IDF) har Mk211 fra Nammo i sine skarpskyttergeværer. Mk211 er panserbrytende ammunisjon som ekspanderer når de treffer menneskelige mål. De norske styrkene i Afghanistan hadde forbud mot å bruke Mk211 mot mennesker. Israelerne bruker denne ammunisjonen i sine Barrett-rifler mot alle slags mål, også mennesker (Lie og Mikalsen, s. 162).

I november 2023 avslørte [Klassekampen](#) at 1800 rakettkastere av typen M141 ble sendt til Israel via USA i oktober i fjor. Nammo bekrefter at våpnene stammer fra Nammo Talleys produksjonsanlegg i Arizona.

Umiddelbart etter Gazakrigen sommeren 2014, der ca. 2100 palestinere ble drept (hvorav 500 av disse barn) inngikk Nammos amerikanske datterselskap Nammo Talley en kontrakt med det amerikanske forsvarsdepartementet om leveranse av M72-rakettkastere til en verdi av 63 millioner dollar. Ifølge [en oversikt publisert av det amerikanske forsvarsdepartementet](#) fremgår det at intensjonen er å levere våpnene videre til Israel.

Salget av M72 til Israel er også dokumentert av nettstedet Defense Industry Daily:

<https://www.defenseindustrydaily.com/israel-law-on-order-05069/>

Vi vet at M72 har vært i bruk på Gaza etter 7. oktober 2023. [Dagbladet \(24.1.24\)](#) la nylig frem video- og bildemateriale som viser israelske soldater på Gaza som avfyrrer Nammo-produserte rakettkastere av typen M72. Flere militære eksperter bekrefter at det dreier seg om M72, og Nammo selv bekrefter at dette våpensystemet kun produseres ved Nammos fabrikanlegg på Raufoss og i Arizona (USA). Dermed er det bevist utover enhver rimelig tvil at Nammo-produserte våpen er blitt brukt av israelske styrker i Gaza etter 7.oktober 2023. Opposisjonen på Stortinget (SV, MDG og Rødt) og Palestinakomiteen [reagerer kraftig](#) på Dagbladets avsløringer. Kjell Stephansen, leder i BDS-utvalget i Palestinakomiteen har tatt opp salget av M72 i to nylige avisinnlegg, men Nammo har hittil forholdt seg tause om saken:

<https://www.finansavisen.no/politikk/2023/11/01/8052869/norske-vapen-brukes-av-israel>
<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/4o9x7q/nammo-og-den-vanskelige-sannheten>

Ifølge en artikkel i Vårt Land 20.02.2024 blei det i november 2023 eksportert ammunisjon til en verdi av 11,2 millioner kroner til Israel fra Spania. «Ammunisjonen som blei sendt til krigførende Israel er produsert på Nammo Palencia – Nammos fabrikk i den spanske byen Palencia», heter det i artikkelen (se vedlegg 2): <https://www.vl.no/nyheter/2024/02/20/norske-nammo-leverte-ammunisjon-til-israel-under-gaza-krigen/?R=wuQALYbmeG&subscriberState=valid&action=loggedin>

I en artikkel forfattet av Kjell Stephansen for Palestinakomiteens nettsider (se vedlegg 3) dokumenteres det at rakettmotorer fra Nammo blir montert i missiler produsert av den amerikanske våpenprodusenten Raytheon, og at disse missilene brukes av Israel.
<https://www.nammo.com/product/our-products/propulsion/solid-rocket-motors/>

Staten Israel har i flere tiår drevet systematisk undertrykkelse av det palestinske folk, herunder folkerettsstridig okkupasjon av palestinske områder og alvorlige brudd på palestineres menneskerettigheter, både på Gaza og på Vestbredden.

Menneskerettighetsorganisasjonene Amnesty, Human Rights Watch, B'tselem, samt FNs spesialrapportør for menneskerettigheter, Michael Lynk, har i flere uavhengige rapporter konkludert med at Israel oppfyller kriteriene for en apartheidstat:

<https://fn.no/Konflikter/palestina#Omisraelskapartheid-5>

Situasjonen på Gaza etter 7. oktober 2023 er ekstremt alvorlig. Over 30.000 palestinere har mistet livet, hvorav ca. 70 % er kvinner og barn. Over 70.000 palestinere er såret. 340 helsearbeidere, 158 FN-ansatte og 124 journalister og medieansatte på Gaza er i skrivende stund blitt drept.

Israel har bombet kontorene til den palestinske Olympiske Komite på Gaza og et stort antall palestinske idrettsutøvere og -ledere er blitt drept. På bakgrunn av disse hendelsene har 300 palestinske idrettsklubber gått ut med krav om at Israel utestenges fra deltakelse i sommer-OL i Paris 2024: <https://bdsmovement.net/news/300-palestinian-sports-clubs-call-ban-israel-from-olympics>

ICJ Norge og Forsvar Folkeretten har anmeldt israelske ledere for medvirkning til forbrytelser mot menneskeheten. <https://www.advokatbladet.no/folkemord-gaza-israel/icj->

[norge-og-forsvar-folkeretten-anmelder-israelske-ledere-for-medvirkning-til-forbrytelser-mot-menneskeheten/204329](https://www.lovdata.no/dokument/NOU/2014/01/11/NOU20140111.html)

ICJ Norge ber norske jurister sette seg grundig inn i anmeldelsesgrunnlaget for å gå egne virksomheter etter i sømmene for ikke selv å medvirke til forbrytelser mot menneskeheten: “Det gjelder ikke minst juridiske rådgivere i privat og offentlig sektor for virksomheter som kan finne seg i gråsonen for fysisk eller moralsk støtte til Israel under det brutale og utvilsomt folkerettsstridige angrepet på sivilbefolkningen i Gaza.”

<https://icj.no/nyheter/humanitaer/folkemord-i-gaza-eller-kun-forbrytelser-mot-menneskeheten/>

Norges Skiforbunds juridiske rådgivere bør sette seg inn i om Nammos virksomhet gir moralsk eller fysisk støtte til Israel, og om Norges Skiforbund i så fall ønsker et samarbeid med dem. De bør også vurdere hvorvidt NSF indirekte gir moralsk støtte til Israels krigføring gjennom sponsoravtalen med Nammo. FN-domstolen ICJ etterforsker nå Israel for mulig folkemord etter folkemordkonvensjonen. Nammo er en bedrift som profitterer på salg av våpen til Israel og kan dermed gjøre seg medskyldig i et mulig folkemord.

Samlet sett mener vi at våpenleveranser som bidrar til å muliggjøre Israels krigshandlinger på Gaza helt klart faller inn under “brudd på etiske standarder som har bred oppslutning i samfunnet”. Grensen for hva som er etisk akseptabelt for idretten å slutte opp om bør gå langt før etterforskning av forbrytelser mot menneskeheten og folkemord starter, og vi mener med dette varselet å vise at det allerede fra inngåelsen av samarbeidsavtalen har kommet svært tydelige og velbegrunnede reaksjoner fra seriøse og tungtveiende aktører.

Sponsoravtalen er i strid med idrettens etiske retningslinjer

Vi mener sponsoravtalen mellom NSF/Hopplandslaget er i strid med idrettens etiske retningslinjer på minimum følgende fire punkter:

1) I Norges Idrettsforbunds lov, kapittel 13-3, ledd 1 og 2, heter det:

(1) Avtaler og samarbeid mellom idretten og næringslivet skal være i overensstemmelse med idrettens regelverk og etiske grunnverdier.

(2) Reklame og markedsføring tilknyttet idretten skal ikke stride mot NIFs formål eller idrettens etiske grunnverdier.

<https://www.idrettsforbundet.no/tema/juss/nifs-lov/kapittel-13-avtaler-og-samarbeid-mellom-idrettens-organisasjonsledd-og-naringslivet/>

Vi legger til grunn at sponsoravtalen mellom Norges Skiforbund/Hopplandslaget og Nammo må betraktes som både en avtale og et samarbeid mellom idretten og næringslivet, jfr. 13-3, første ledd. Videre legger vi til grunn at sponsoravtalen faller inn under “[R]eklame og markedsføring tilknyttet idretten”, jfr. 13-3, annet ledd. Både første og annet ledd viser tilbake til “idrettens etiske grunnverdier” og vi vil med dette hevde at sponsoravtalen med Nammo innebærer brudd på begge disse bestemmelsene i NIFs lov. Idrettens etiske grunnverdier er beskrevet flere steder av både NIF og NSF. Nedenfor redegjør vi for de mest relevante punktene der vi mener det er brudd med etiske grunnverdier.

- 2) Dokumentet [“Verdier verdt å kjempe for”](#) (vedtatt av NIF 2021) beskrives av NIF selv som “Norsk idretts internasjonale strategi for å fremme idrettens verdier og samfunnsrolle”. Vi anser dokumentet som særlig relevant i denne sammenhengen. I lys av Sør-Afrikas rolle i ICJ-saken mot Israel vist til ovenfor, er det av interesse at dokumentet innledes med et sitat fra Nelson Mandela, mannen som ledet kampen mot apartheidregimet i Sør-Afrika og senere ble landets president:

Sport has the power to change the world. It has the power to inspire. It has the power to unite people in a way that little else does. It speaks to youth in a language they understand. Sport can create hope where once there was only despair. It is more powerful than governments in breaking down racial barriers. It laughs in the face of all types of discrimination.

Som påvist ovenfor har staten Israel over flere tiår begått alvorlige folkerettsbrudd og brudd på palestineres menneskerettigheter og begår nå et mulig folkemord mot det palestinske folk. Gitt at Nammo forsyner det israelske militæret med våpen og dermed muliggjør disse overgrepene, mener vi sponsoravtalen mellom NSF og Nammo er i strid med samtlige av de etiske verdiene som kommer til uttrykk i sitatet fra Nelson Mandela, og som NIF gjør til sine egne ved å sitere dem i sitt verdidokument. Staten Israels handlinger skaper ikke håp, men fortvilelse. Staten Israels handlinger diskriminerer og skaper rasistiske barrierer, som er det motsatte av å bryte rasismen ned og å utfordre alle former for diskriminering. Ved å fortsette samarbeidet med

Nammo, lever ikke NSF opp til verdiene beskrevet her: å skape fellesskap, å snakke til barn og ungdom på et språk de forstår, samt en visjon om å gjøre verden til et bedre sted.

I innledningen slås det fast at “idretten speiler også de utfordringene samfunnet står overfor, og den er stadig mer eksponert for politiske og økonomiske interesser som setter idrettens verdier under press” (s. 4). Vi mener våpenindustriens rolle i Israels krigføring mot palestinere på Gaza er et godt eksempel på slike “politiske og økonomiske interesser”. Nammo er gjennom sitt amerikanske datterselskap Nammo Talley dypt integrert i verdens mektigste militærindustri og har uten tvil en økonomisk egeninteresse av å bruke idretten til å avlede oppmerksomheten fra uetiske sider ved sin virksomhet. På folkemunne kalles dette sporstvasking, og det er noe vi mener over tid kan skade Norges Skiforbunds omdømme.

I innledningen heter det videre: “For å realisere idrettens potensiale til å spille en positiv samfunnsrolle, er det i tillegg avgjørende at beskyttelse og respekt for menneskerettighetene er en integrert del av idrettens styring og drift” (s. 4). Respekt for menneskerettigheter er nevnt flere steder i dokumentet. At staten Israel begår grove brudd på palestinernes menneskerettigheter, er slått fast av FNs spesialrapportør for menneskerettigheter:

<https://www.ohchr.org/en/special-procedures/sr-palestine>

At menneskerettighetsbruddene, påvist av FN, skjer med Nammo-produserte våpen i hånd burde være mer enn god nok grunn til å avslutte sponsorsamarbeidet under henvisning til idrettens etiske grunnverdier.

Uavhengige FN-eksperter stilte nylig krav om stopp i all våpeneksport til Israel:

<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/02/arms-exports-israel-must-stop-immediately-un-experts>

Under overskriften «Verdier i internasjonal idrett» slås det fast: “Den internasjonale idrettens idealer er kanskje tydeligst uttrykt i Det Olympiske Charter” (s. 6). Vi siterer de mest relevante punktene her med uthevede nøkkelord:

- «Sikre fair play og **ta avstand fra voldsbruk**.

- Sørge for at idretten, i samarbeid med myndigheter og relevante offentlige og private organisasjoner, fremmer en **fredelig utvikling for menneskeheten**.
- Stå imot **enhver form for politisk eller kommersiell utnyttelse** av idretten og idrettens utøvere» (s.6)

Etter vårt syn er sponsoravtalen og samarbeidet mellom NSF og Nammo i strid med disse punktene i Det Olympiske Charter og ergo også i den norske idrettens etiske verdigrunnlag, gitt koblingene mellom Nammo og staten Israels krigføring på Gaza. Særlig skjerpene i denne sammenhengen er det at Israel har bombet lokalene til den palestinske Olympiske Komite på Gaza. Som nevnt ovenfor er dette bakgrunnen for at [300 palestinske idrettsklubber](#) tar til orde for boikott av Israel under sommer-OL i Paris 2024.

3) I Norges Skiforbunds etiske retningslinjer §1 slås det fast:

«Skiforbundet er en barne- og ungdomsorganisasjon, og vi skal ta spesielt hensyn til forvaltningen av de verdier som skapes gjennom barn og ungdom.»

Barn og ungdom er særlig utsatte grupper i krig. Siden 7. oktober 2023 har over 30.000 palestinere blitt drept som følge av israelske angrep, hvorav om lag 70 % er kvinner og barn. Vi kan ikke utelukke at noen av disse drapene er utført med Nammo-produserte våpen. Etter vårt syn er sponsoravtalen med Nammo i strid med NSF sine etiske retningslinjer på dette punktet.

I §14 slås det fast at «Vi overholder idrettens lover og regler»:

«Alle skal overholde de lover og regler som gjelder for skiidretten, selv om det innebærer merkostnader, forsinkelser eller er til annen ulempe for den enkelte.»

Under lover og regler for idretten innbefattes NIFs lov 13-3, som henvist til i punktet ovenfor.

Under punktet «Varsling av kritikkverdige forhold» er det nevnt eksempler på hva det kan varsles om. Her nevnes «brudd på etiske standarder som har bred oppslutning i

samfunnet» (som nevnt innledningsvis), samt «brudd på Norges Skiforbunds etiske retningslinjer, interne lover eller andre retningslinjer» og «andre kritikkverdige forhold». I tillegg slås det fast at: «Opplistingen over er ment som eksempler på hva det kan varsles om, og er ikke ment som en uttømmende opplisting.»

Det er etter vårt syn ingen tvil om at sponsoravtalen mellom Nammo og NSF faller inn under nevnte eksempler på hva det kan varsles om. Her vil vi også framheve bestemmelsen i §13, som sier at enhver har rett til å varsle om kritikkverdige forhold: «Et varsel kan også komme fra noen som ikke har et verv, en rolle eller en funksjon i skiidretten. Å varsle er å si ifra om kritikkverdige forhold som du blir kjent med i skiidretten, og som er eller kan være i strid med lover og regler, eller din oppfatning av hva som er forsvarlig eller etisk akseptabelt.»

<https://www.skiforbundet.no/contentassets/4cdfc80736624ff18facc03ba941a293/vedlegg-etikk-i-skiforbundet.pdf>

- 4) Norsk hoppsports grunnverdier er «ydmykhet, respekt og glede». Vi siterer første og siste setning i beskrivelsen av det etiske verdigrunlaget til Hoppgrenen:

«Vi som er en del av norsk hoppспорт, må alle være klar over at vi representerer noe som er større og viktigere enn oss selv.» Vi tolker dette som en sterk oppfordring til å se egen idrettsaktivitet i sammenheng med samfunnsforhold for øvrig og ikke utelukkende i et snevert og kortsiktig sportslig og økonomisk perspektiv. Denne tolkningen er i tråd med verdigrunlaget beskrevet i dokumentet «Verdier verdt å kjempe for».

«I vår idrett er alle like mye verdt, og det må vi aldri glemme.» Selv om palestinere ikke tradisjonelt har vært noen stor hoppnasjon legger vi til grunn at dette idealet om likeverd nettopp gjelder for *alle*, altså også det palestinske folket.

<https://www.skiforbundet.no/hopp/kontakt/>

Varsel om brudd på retningslinjene om åpenhet og etisk ansvar

Som nevnt innledningsvis gjelder dette varselet ikke bare sponsoravtalen mellom NSF og Nammo i lys av sistnevntes koblinger til Israels overgrep mot palestinere, men også mangelen på dialog i forbindelse med våre henvendelser til Hoppadministrasjonen ved Arne Åbråten, Skistyret ved Tove Moe Dyrhaug og Hoppkomiteen ved Stine Korsen. Generalsekretær i NSF, Arne Baumann, har også hatt mulighet til å respondere på våre henvendelser.

I §1 i NSF sine etiske retningslinjer heter det: «Alle med verv, rolle eller funksjon i skiidretten har innflytelse, og har et personlig ansvar for å følge de etiske retningslinjene.»

Vi ser dette i sammenheng med NIF sine etiske leveregler, herunder ærlighet:

«En ærlig idrett: idretten skal være en arena hvor vi er ærlige, redelige og har god rolleforståelse. Vi vurderer egen habilitet, **viser vilje og evne til å drøfte etiske dilemma, og har rom for diskusjon og uenighet i åpenhet.**»

<https://www.idrettsforbundet.no/tema/etisk-og-trygg-idrett/etiske-leveregler/>

To ganger har vi rettet velbegrunnede henvendelser til Hoppadministrasjonen, Hoppkomiteen og Skistyret der vi oppfordrer til å ta kontakt for et dialogmøte. Bortsett fra Arne Åbråten avvisende svar sitert ovenfor har våre henvendelser ikke blitt besvart og innholdet i kritikken av sponsoravtalen mellom NSF og Nammo er hittil ikke blitt imøtegått. Vi tolker ovennevnte personers håndtering av våre henvendelser som det motsatte av åpenhet og «vilje og evne til å drøfte etiske dilemma». Gitt den ekstremt alvorlige humanitære situasjonen på Gaza og de åpenbare koblingene mellom Nammo og den israelske krigføringen, mener vi at det foreligger brudd på de etiske retningslinjene vedtatt av NSF og NIF på dette punktet. Vi reagerer sterkt på at Skistyret og andre ansvarlige personer ikke tar innholdet i vår kritikk på alvor, men tvert imot legger lokk på saken og, i den grad de har uttalt seg, fraskriver seg ansvaret.

Konklusjon

Herved ber vi Etisk Komite i Norges Skiforbund om å vurdere hvorvidt sponsoravtalen mellom Nammo og Norges Skiforbund innebærer brudd på idrettens etiske retningslinjer som beskrevet i dette varselet. På generelt grunnlag mener vi våpenindustrien bør holdes unna idretten. Særlig gjelder dette i en verden med økt spenning, ikke bare i Midtøsten.

I forbindelse med Ukraina-krigen ble russiske utøvere utestengt fra deltakelse i internasjonale konkurranser, noe det synes å være bred enighet om både i norsk og internasjonal idrett. Norges representant i FIS-styret, Erik Røste, slo nylig fast at Russland fortsatt bør holdes utenfor internasjonale skikonkurranser. Til Dagsnytt 18 den 6.2.2024 uttalte Røste blant annet: «Dette [Russlands krigføring] er et meningsløst angrep på menneskeheten. [...] Dette er en internasjonal verdikamp som idretten ikke kan stille seg på utsiden av. Det har jeg vært krystallklar på internt i FIS.» Israel står under anklage om folkemord på det palestinske folk. Etter vårt syn innebærer Israels atferd et minst like meningsløst angrep på menneskeheten som Russlands angrep på Ukraina, noe idretten, i tråd med Røstes argumentasjon, heller ikke kan stille seg på utsiden av. Vi forventer en like krystallklar fordømmelse på idrettens vegne av Israels overgrep mot palestinere, som den man har sett i forbindelse med Russlands krigføring mot Ukraina.

Vi antar at verken NSF eller FIS ville ha godtatt at norske utøvere åpent reklamerte for et selskap som produserer og leverer våpen til Russland. I så fall bør man heller ikke godta at norske utøvere reklamerer for et selskap som leverer våpen til Israel. Nammo-logoen er imidlertid svært synlig både på hoppernes ski og jakker i beste sendetid. Under v-cup-rennet på Lillehammer 3.desember 2023 tok Nammo-logoen en stor del av plassen på reklamebannerne inne på sletta:

<https://www.nrk.no/sport/krever-sponsorbrudd-for-hopperne--mener-aktivistene-motte-opp-feil-sted-1.16665462>

Blant Palestina-aktivistene som møtte opp på Lillehammer 3.desember var Raed Abuaita fra Gaza, som etter hopprennet fikk vite at hele onkelens familie var blitt drept i et israelsk bombeangrep på Gaza. Til Klassekampen uttalte Abuaita 6.desember: «Det finst ikkje noko midt imellom. Enten støttar du Israel med våpen, eller så gjer du det ikkje. Når eit norsk lag er sponsa av nokon som er involvert i krigen er det skamfullt, seier han».

<https://klassekampen.no/artikkel/2023-12-05/aksjonerte-mot-nammo-spons/KdAn>

Abuaitas reaksjon på Nammos sponsering harmonerer dårlig med Hopplandslagets kjerneverdier «ydmykhet, respekt og glede».

Vi har lagt vekt på at NSF forstår seg selv som en barne- og ungdomsorganisasjon. Idretten har en viktig samfunnsmessig betydning, ikke minst for barn og unge. Som beskrevet over har et stort antall barn og unge blitt drept, skadet og traumatisert i den pågående krigføringen

mot Gaza. Ikke minst rammes også kvinner svært hardt av den israelske krigføringen. I tillegg til at et stort antall kvinner er blitt drept, nektes gravide kvinner grunnleggende helsehjelp. Nammo har helt siden inngåelsen av sponsoravtalen med NSF/Hopplandslaget framholdt at de gjennom sitt sponsorat promoterer kvinneidrett. Vi forstår at Nammo har interesse av å framstå som et selskap som promoterer kvinneidrett, for lite er mer kvinnefiendtlig enn krig. Sponsoravtalen med Nammo er etter vårt syn dypt uetisk og vi ser ingen annen holdbar utgang på denne saken enn at sponsoravtalen bringes til opphør.

Vennlig hilsen,

Olav Gjøystdal, medlem av Palestinakomiteen og tidligere skihopper

Stine Linnerud Jespersen, medlem av Palestinakomiteen og tidligere fotballspiller

Kjell Stephansen, leder av BDS-utvalget i Palestinakomiteen i Norge

Oslo, 06.03.2024

Behandling av varsel knyttet til NSF's markeds- og samarbeidsavtale med NAMMO

Til: Olav Gjøystdal, Stine Linnerud Jespersen og Kjell Stephansen, samtlige er tilknyttet Palestinakomiteen.

Kopimottakere: Styret i Norges Skiforbund, generalsekretær Arne Baumann
Lov- og påtaleutvalget ved Andreas Ekker, NAMMO

Dato: 18.3.2024

Etisk komite: Hege Mortensen, Fredrik Hald, Fridtjof Rannem og Siv Jørgensen

1 INNLEDNING

Etisk komite i Norges Skiforbund (NSF) mottok et varsel den 6.3.2024. Varselet er signert av Olav Gjøystdal, Stine Linnerud Jespersen og Kjell Stephansen, samtlige er tilknyttet Palestinakomiteen.

Bakgrunnen for varselet er varslernes fortvilelse over den pågående konflikten mellom Israel og Gaza og de grusomhetene konflikten påfører særlig barn, unge og kvinner. Etisk komite ønsker innledningsvis å uttrykke at komiteen deler varslernes bekymring for den dypt tragiske konflikten som rammer så mange uskyldige og sårbare grupper på begge sider av konflikten. Varslet er på til sammen 14 sider med vedlegg. Etisk komite vil i denne uttalelsen kun gi sin vurdering av det komiteen oppfatter som hovedtemaene i varselet:

- Påstand om at Hopplandslagets markeds- og samarbeidsavtale med Nammo er i strid med idrettens etiske regelverk.
- Det faktum at tidligere henvendelser til ledelsen i NSF ikke er besvart, innebærer et brudd på retningslinjene om åpenhet og etisk ansvar.

De problemstillingene i varselet som ikke blir behandlet i uttalelsen nedenfor, har Etisk komite valgt å ikke avgi en uttalelse om. Basert på erfaring fra behandling av tidligere varsler, opplyser vi allerede nå at ytterligere henvendelser knyttet til disse teamene ikke vil bli besvart.

2 OM ETISK KOMITÉ

Etisk komité er et tingvalgt organ, bestående av frivillige tillitsvalgte, som ble oppnevnt første gang på skitinget i 2021. Komiteens mandat er:

«Etisk komité avgir rådgivende uttalelser om etiske problemstillinger som er relevant for Skiforbundet, som forelegges den av skistyret, medlemsklubber, eller som meldes direkte til komiteen av medlemmer eller andre. Etisk komité kan også ta opp saker på eget initiativ.

Komiteén skal – når den blir forelagt en sak - snarest mulig komme sammen og diskutere saken. Dersom saken gjelder et varsel, skal komitéén komme sammen innen 7 dager, med mindre saken er av en slik art at det er ubetenkelig at fristen oversittes. Komiteén skal innhente de opplysninger som er nødvendig for opplysning av saken. Komiteén skal uten ugrunnet opphold gi tilbakemelding.

Komiteén skal være et rådgivende organ. Komiteén skal i konkrete saker gi råd til den eller de som har brakt saken inn om hvordan saken bør behandles videre. Dersom komitéén i en konkret sak vurderer at det foreligger brudd på idrettens regelverk, herunder de etiske retningslinjene, skal komitéén sende saken videre til Lov- og påtaleutvalget, som skal behandle saken videre i tråd med de regler som gjelder. Dersom komitéén vurderer at det ikke foreligger brudd på idrettens regelverk, skal Lov- og påtaleutvalget orienteres om saken.

NIF arbeider med utviklingen av et felles varslingsystem for idretten. Skiforbundet vil tilknytte seg systemet når det er ferdig utviklet. Frem til systemet settes i drift opprettes en hensiktsmessig varslingskanal, for eksempel en e-post, som går direkte til og administreres av leder i etisk komite.

Dersom en varsler ønsker å være anonym, skal komitéén sørge for at anonymiteten sikres»

Varselet ble mottatt den 6.3.2024, og Etisk komite hadde sitt første møte i anledning saken den 11.3.2024. Komiteens leder har i etterkant av møtet foretatt undersøkelser, og har utarbeidet dette svaret basert på komiteens behandling. Uttalelsen er deretter sendt på sirkulasjon til komiteen og er deretter signert av komiteens medlemmer.

Uttalelsen sendes styret i NSF, administrasjonen, varslerne og NAMMO. Uttalelsen blir i tillegg publisert på NSF hjemmeside.

3 PÅSTAND OM AT HOPPLANDSLAGETS MARKEDS- OG SAMARBEIDSAVTALE MED NAMMO ER I STRID MED IDRETTENS ETISKE REGELVERK

Det er riktig at NSF gjennom lovverk og etiske retningslinjer er pålagt å jobbe for en bærekraftig forretningspraksis som blant annet respekterer menneskerettighetene. I den grad NSF's sponsorer bryter med idrettens etiske retningslinjer, vil sponsoravtalen kunne være i strid med forbudet i NIFs lov § 13-3.

NSF har et ansvar for at vårt forbund ikke (mis)brukes i sportsvasking. NAMMO er leverandør av forsvarsmateriell, en aktivitet som er både legitim og også nødvendig i dagens sikkerhetspolitiske situasjon. Selskapets virksomhet er med på å sikre Norges forsvarsevne, hvilket er viktig og ønskelig.

Det er en mulighet for at NAMMOs produkter kan brukes i strid med folkeretten. Det gjør at denne markedsavtalen er krevende i seg selv, og at det stilles krav om stor grad av aktsomhet fra NSF's side. En aktsomhet som best ivaretas ved en ærlig, tett og jevnlig dialog med NAMMO.

Dette er ikke første gang Etisk komite behandler markedsavtalen med NAMMO. Etisk komite har gjort skistyret og administrasjonen oppmerksom på de særlige utfordringene denne markedsavtalen kan by på. I motsetning til varslene, har Etisk komites henvendelse blitt besvart. Vi har fått oversendt informasjon fra NAMMO og fra administrasjonen i NSF som viser at skiforbundet har en god og åpen dialog med NAMMO om selskapets aktivitet.

NSF har fått opplyst av NAMMO på Raufoss, som er NSF's sponsor og samarbeidspartner, at selskapet ikke selger våpen til Israel. Norge har eksportforbud av våpen til Israel, og Etisk komite har ikke informasjon som gir grunn til å tro at NAMMO omgår eksportforbudet.

I varselet er det viet mye tid på å redegjøre for Nammo Talleys produksjonsanlegg i Arizona, og det fremsettes påstander om at våpen solgt fra dette produksjonsanlegget nå brukes i Israel. NSF har en samarbeids- og markedsavtale med NAMMO i Norge, og har derfor ikke kjennskap til hvordan selskapets virksomhet i USA er organisert.

Etisk komite har spurt NAMMO Norge hvorvidt det stemmer at NAMMOs produksjonsanlegg i Arizona har solgt våpen til Israel. Vi har fått opplyst at selskapet ikke selger våpen til Israel, men at NAMMOs selskap i USA leverer utstyr til det amerikanske forsvaret. Det er opplyst at forsvarsmateriell solgt til det amerikanske forsvaret for 10 år siden er videresolgt til Israel.

Basert på varslet får Etisk komite inntrykk av at varslerne mener at NSF skal bidra til å regulere NAMMOs virksomhet i USA, og at det amerikanske forsvarrets forvaltningen av materiell kjøpt av NAMMO gjør at markeds- og samarbeidsavtalen med NAMMO i Norge er et brudd på idrettens etiske regelverk.

Etisk komite deler ikke varslernes vurdering at markeds- og samarbeidsavtalen med NAMMO er et brudd med idrettens etiske regelverk. Komiteen har i vurderingen lagt avgjørende vekt på at NAMMO ikke har brutt Norges eksportregler, og at NAMMOs virksomhet i Norge er lovlig og også ønskelig for å ivareta Norges forsvarsevne i en urolig tid.

4 ER DET ET BRUDD PÅ IDRETTENS RETNINGSLINJER OM ÅPENHET OG ETISK ANSVAR AT TIDLIGERE HENVENDELSER FRA VARSLERNE IKKE ER BESVART?

Varslerne opplyser at de har henvendt seg til NSF om de etiske problemstillingene i varslet, uten at henvendelsene er besvart tidlige. Varslerne fremhever i den sammenheng at NSF's Etiske retningslinjer gir dem rett til å varsle. Det er riktig, NSF har valgt å ikke begrense retten til å varsle om kritikkverdige forhold.

Formålet med at varslingsretten i NSF ikke er begrenset, er at organisasjonen ønsker å få opplysninger om kritikkverdige forhold som er ukjente for NSF. Retten til å varsle, gir imidlertid ikke eksterne varslere rett til innsyn i organisasjonens behandling av varselet slik varslerne synes å legge til grunn. Eksterne varsler gir ikke varslerne de samme rettigheter som en varsler som inngir varsel i medhold av arbeidsmiljøloven. Eksterne varslere har ikke krav på å kreve behandling og å sette agendaen for NSF på samme måte som NSF eksempelvis ikke har krav på å sette agendaen for hva Palestinakomiteen skal arbeide for.

Det er Etisk komites vurdering at det ikke er et brudd på idrettens retningslinjer om åpenhet og etisk ansvar at tidligere henvendelser fra varslerne ikke er besvart.

Når Etisk komite likevel velger å avgi denne uttalelse om de sentrale elementene i dette varslet, er det fordi komiteen mener det kan være hensiktsmessig at NSF avgir en uttalelse om de problemstillingene varselet reiser.

Etisk komite mener det er hensiktsmessig at varslerne vet at NSF har en tett dialog med NAMMO om deres virksomhet. Komiteen synes også det er viktig å formidle at retten til å varsle, ikke gir krav på svar eller rett til å fastsette NSF agenda.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Hege Mortensen

Underskriver

På vegne av: Leder av Etisk komite i NSF

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-3203614

IP: 80.86.xxx.xxx

2024-03-18 14:06:44 UTC

Siv Lillian Jørgensen

Underskriver

På vegne av: varamedlem til Etisk komite NSF

Serienummer: 9578-5997-4-60456

IP: 152.65.xxx.xxx

2024-03-18 14:07:40 UTC

Fredrik Hald

Underskriver

På vegne av: medlem av Etisk komite NSF

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-3820769

IP: 77.16.xxx.xxx

2024-03-18 14:38:23 UTC

Fridtjof Rannem

Underskriver

På vegne av: medlem av Etisk komite NSF

Serienummer: UN:NO-9578-5997-4-14907

IP: 89.151.xxx.xxx

2024-03-18 18:23:50 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: CAUPK-VQNUJF-TMMO5-B5XAL-8CCXI-1AAWF

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Skiglede for alle

